

**ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Příhody a soudců JUDr. Michala Mazance a Mgr. Jana Passera v právní věci žalobce R. N., zastoupeného JUDr. Petrem Práglem, advokátem v Ústí nad Labem, Dlouhá 5, PSČ 400 01, proti žalovanému Ministerstvu vnitra, poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 12. 2004, čj. OAM-2297/VL-19-P08-2004, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 24. 8. 2005, čj. 14 Az 30/2003 - 24,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost se zamítá.**
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.**
- III. Žalovanému se právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.**
- IV. Odměna advokáta žalobce JUDr. Petra Prágla se určuje částkou 3225 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.**

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného ze dne 3. 12. 2004 nebyl žalobci udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů. Současně bylo rozhodnuto, že se na žalobce nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu. Žalobce toto rozhodnutí napadl žalobou u Krajského soudu v Ústí nad Labem, který žalobu usnesením ze dne 3. 5. 2005, čj. 14 Az 30/2005 - 19, odmítl pro opožděnost.

Žalobce (stěžovatel) usnesení krajského soudu napadl kasační stížností, v níž mj. požádal o ustanovení zástupce. Tomuto návrhu však krajský soud usnesením ze dne

24. 8. 2005, čj. 14 Az 30/2003 - 24, nevyhověl a stěžovatele vyzval, aby si zvolil pro řízení o kasační stížnosti zástupce a tuto skutečnost doložil předložením plné moci. V odůvodnění usnesení pak krajský soud uvedl, že stěžovatel nedoložil své osobní, majetkové a výdělkové poměry a neprokázal tak, že jsou u něho splněny předpoklady pro osvobození od soudních poplatků, resp. pro ustanovení zástupce.

Stěžovatel usnesení o neustanovení zástupce opět napadl kasační stížností a opět požádal o ustanovení právního zástupce. Této žádosti krajský soud poté, co stěžovatel prokázal své osobní, majetkové a výdělkové poměry, vyhověl a usnesením ze dne 16. 2. 2006 stěžovateli pro řízení o této kasační stížnosti ustanovil zástupcem JUDr. Petra Práglu, advokáta v Ústí nad Labem, kterého vyzval k doplnění kasační stížnosti.

Z kasační stížnosti stěžovatele, doplněné k výzvě krajského soudu dvěma podáními jeho advokáta, plyne, že stěžovatel považuje usnesení o neustanovení zástupce za nezákonné [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.]. Tvrdí, že mu formulář sloužící k prokázání majetkových poměrů nebyl doručen. Navíc se stěžovatel domnívá, že zamítnutí návrhu pro nedoložení „jakéhosi formuláře“ se vyznačuje přepjatým formalismem a že soud měl k dispozici i jiné možnosti, jak zjistit majetkové poměry. Rovněž namítl, že soud rozhodl bez jednání, tedy v rozporu s pravidly § 51 s. ř. s. a zatížil tak rozhodnutí vadou [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.].

Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Úvodem Nejvyšší správní soud uvádí, že proti rozhodnutí správního soudu o zamítnutí žádosti o ustanovení zástupce soudem je kasační stížnost přípustná, neboť nejde o rozhodnutí, jímž se pouze upravuje vedení řízení [§ 104 odst. 3 písm. b) s. ř. s.]. Přezkoumání kasační stížnosti nebránilo ani jiné okolnosti, a proto Nejvyšší správní soud posoudil napadené usnesení krajského soudu v rozsahu a v mezích důvodů vymezených stížními body [§ 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.] a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Pro ustanovení zástupce soudem stanoví zákon (§ 35 odst. 8 s. ř. s.) několik podmínek: především musí být dány předpoklady pro osvobození účastníka řízení od soudních poplatků. Druhou podmínkou je splnění předpokladu, aby ustanovení zástupce bylo třeba k ochraně práv účastníka. Tyto podmínky musí být splněny kumulativně.

Podle § 36 odst. 3 s. ř. s. může být účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, na vlastní žádost osvobozen od soudních poplatků. Dospěje-li však soud k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný, takovou žádost zamítne. Přiznané osvobození kdykoliv za řízení odejme, popřípadě i se zpětnou účinností, jestliže se do pravomocného skončení řízení ukáže, že poměry účastníka přiznané osvobození neodůvodňují, popřípadě neodůvodňovaly.

Pro rozhodování o osvobození od soudních poplatků nezbytné, aby byl soud zpraven o osobních, majetkových a výdělkových poměrech účastníka, neboť soud celkové majetkové poměry účastníka poměřuje k výši soudního poplatku, k nákladům,

kteří si pravděpodobně vyžádá dokazování, k nákladům na právní zastoupení, k povaze uplatněného nároku a k dalším obdobným okolnostem a na základě toho hodnotí, zda účastník má či nemá dostatečné prostředky pro vedení konkrétního řízení. Své osobní a majetkové poměry je účastník povinen věrohodným způsobem prokázat. Rozhodování o osvobození od soudních poplatků, potažmo o ustanovení zástupce soudem, není založeno na zásadě vyšetřovací, ale na prioritní povinnosti účastníka tvrdit nedostatečné prostředky a dokazovat je. Pokud proto stěžovatel marně nechal uplynout lhůtu k předložení vyplněného formuláře o potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech, a tedy nedoložil, že nemá dostatečné prostředky, nesplnil jeden z předpokladů rozhodných pro posouzení jeho žádosti o ustanovení zástupce a krajský soud nemohl žádosti stěžovatele vyhovět.

Tvrzení stěžovatele, že mu formulář o potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech nebyl doručen, pak vyvrací skutečnosti zjištěné ze spisu krajského soudu. Zásilku, která obsahovala usnesení, jímž byl stěžovatel vyzván k prokázání majetkových poměrů, tj. k vyplnění připojeného potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech, převzala dle údaje na doručence dne 29. 6. 2005 manželka stěžovatele. Takový způsob doručení je přitom v souladu s ustanovením § 42 odst. 3 o. s. ř. ve spojení s § 42 odst. 5 s. ř. s., neboť manželku stěžovatele, která bydlela v témže místě jako stěžovatel, lze nepochybně považovat za vhodnou osobu, již je možné písemnost doručit. Převzala-li manželka stěžovatele zásilku, vyjádřila souhlas s tím, že stěžovateli zásilku předá; jinak by jí zásilka ani nemohla být předána. Den, kdy manželka stěžovatele převzala zásilku obsahující usnesení a formulář o potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech, je tedy třeba považovat za den doručení těchto písemností stěžovateli.

K námitce, že soud rozhodl bez jednání, tedy v rozporu s pravidly § 51 s. ř. s., Nejvyšší správní soud uvádí, že toto ustanovení se vztahuje na případy, kdy soud rozhoduje ve věci samé, nikoli na případy, kdy rozhoduje o procesních otázkách, které s rozhodováním o věci samé souvisí.

Ze všech vyložených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

Okrajem Nejvyšší správní soud poznamenává, že v průběhu řízení o této kasační stížnosti si stěžovatel pro řízení o kasační stížnosti proti usnesení krajského soudu ze dne 3. 5. 2005 o odmítnutí žaloby již advokáta zvolil a doložil plnou moc tomuto advokátovi udělenou. I přesto však chyběly podmínky k tomu, aby mohl Nejvyšší správní soud současně projednat i tuto druhou kasační stížnost. Ta totiž vykazuje vady, které bude zapotřebí ještě odstraňovat postupem podle § 106 odst. 3 s. ř. s.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladu řízení příslušelo, náklady řízení nevznikly. Při rozhodování o odměně zástupce stěžovatele se soud řídil ustanoveními § 7, § 9 odst. 3 písm. f), § 11 odst. 1 písm. b), d) a § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb. (advokátního tarifu),

ve znění účinném do 31. 8. 2006 a přiznal zástupci stěžovatele 3000 Kč odměnu za tři úkony právní služby a 225 Kč jako paušální náhradu hotových výdajů.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně 14. února 2007

JUDr. Petr Příhoda
předseda senátu